

N:o 48.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af två under kronohemmanet $\frac{5}{8}$ mantal Askö n:o 1 i Södermanlands län lydande lägenheter; gifven Stockholms slott den 17 februari 1899.

Genom särskilda af kammarkollegium den 14 juli 1880 utfärdade arrendekontrakt har det tillförene under Tullgarns kungsgård lydande kronohemmanet $\frac{5}{8}$ mantal Askö n:o 1 i Trosa socken och Hölebo härad af Södermanlands län blifvit i två lotter utarrenderadt på tjugu års tid från den 14 mars 1881 mot årliga arrendeafgifter, som sammanlagda öfverstiga 500 kronor.

I underdånig skrifvelse den 11 november nästlidet år har domänstyrelsen anmält, att vid uppskattning nämnda år för förnyad utarrendering af den ena eller den norra af dessa arrendelotter förslag väckts om afsöndring och särskild föryttring af två till hemmanet hörande lägenheter; och har domänstyrelsen, under åberopande af kongl. skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjena till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, understält den väckta frågan Kongl. Maj:ts pröfning, dervid styrelsen tillika öfverlemnadt instrumentet öfver berörda arrendeuppskattning jemte yttrande i ärendet af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet äfvensom en af förste landtmätaren A. W. Lodén öfver de till nämnda arrendelott hörande inegor år 1897 upprättad karta med beskrifning samt vederbörande skogstjenstemans yttrande angående skogen å arrendelotten.

Af omförmälda handlingar inhemtas, bland annat,

att af hemmanets egor, hvilka enligt en af tillförordnade förste landtmätaren Th. Essén år 1879 i anledning af hemmanets då förestående uppdelning i två arrendelotter upprättad karta med beskrifning innehålla en sammanlagd areal af 197 har 77,93 ar, till nu ifrågavarande arrendelott höra, förutom norra delen af Askön med derinvid belägna holmar, dels Tjusholmen, en ö i Hållsviken, dels ock lägenheten Bergholm, en hemmanet tillskiftad andel af sockenallmänningen Fähn;

att af den på ungefär 12 kilometers afstånd från Askön belägna Tjusholmens egoområde, hvilket enligt nyssnämnda karta utgör 18 har 94,51 ar, såsom inegor numera räknas 77 ar, deraf 7,7 ar tomt och 69,3 ar åker, samt att lägenheten är försedd med kronan tillhöriga åbyggnader, nemligen boningshus, fähus med foderlada, loge, bod, redskapslider och svinhus under gemensamt tak samt källare;

att Bergholm, beläget å fasta landet 2 mil från Askön, innehåller en sammanlagd areal af 4 har 51,5 ar, deraf 2 har 50,9 ar åker och 2 har 0,6 ar skogs- och betesmark, samt att lägenheten saknar åbyggnader;

att uppskattningsmännen, enär lägenheterna Tjusholmen och Bergholm omöjligen kunde med någon fördel brukas från Askön, föreslagit, att lägenheterna måtte afsöndras från hemmanet och hvar för sig försäljas, för hvilket ändamål lägenheterna åsatts särskilda saluvärden, nemligen Tjusholmen 2,100 kronor, i hvilket belopp inberäknats värdet å den till 878 kronor 39 öre uppskattade ståndskogen, samt Bergholm 1,500 kronor, hvari inräknats för befintlig ståndskog 50 kronor; samt

att Kongl. Maj:ts befallningshafvande, enär ifrågavarande lägenheter vore skilda och afläggse belägna från hufvudgården samt någon omständighet icke förekomme, som innefattade skäl för lägenheternas bibehållande åt kronan, instämt i uppskattningsmännens förslag.

Jemte meddelande att lägenheternas sammanlagda areal icke uppginge till en femtedel af den hemmanet tillhörande mark samt att till lägenheten Bergholm väg funnes från en i närheten befintlig allmän landsväg, har äfven domänstyrelsen uttalat den åsigt, att lägenheterna ej med fördel kunna brukas tillsammans med hufvudgården, utan lämpligen böra försäljas.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande, till kronohemmanet Askö n:o 1 hörande lägenheter, Tjusholmen och Bergholm, må hvar för sig afsöndras från stamhemmanet samt, i enlighet med föreskrifterna i 8:de momentet af ofvanberörda kongl. skrifvelse den 25 september 1896, utbudjas till för-

säljning för de åsatta saluvärdena och med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1901;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendommar, användas till inköp för kronans räkning af skogsbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

Under Hans Maj:ts,

Min Allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Hans Wachtmeister.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1899.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHIELM,
 WIKBLAD,
 friherre RAPPE,
 ANERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 greve WACHTMEISTER,
 CLAËSON,
 DYRSSEN.

Departementschefen, statsrådet greve Wachtmeister föredrog slutligen:

Domänstyrelsens underdåniga skrifvelse den 11 november 1898, deri — sedan å det tillförene under Tullgarns kungsgård lydande kronohemmanet $\frac{3}{4}$ mantal Askö n:o 1 i Trosa socken och Hölebo härad af Södermanlands län, hvilket hemman genom särskilda af kammarkollegium den 14 juli 1880 utfärdade arrendekontrakt blifvit i två lotter utarrenderadt på tjugu års tid från den 14 mars 1881 mot årliga arrendeafgifter, som sammanlagda öfverstege 500 kronor, uppskattning förstnämnda år hållits för förnyad utarrendering af den ena

eller den norra af dessa arrendelotter, dervid förslag väckts om afsöndring och särskild föryttring af två till hemmanet hörande lägenheter, Tjusholmen och Bergholm — styrelsen, under åberopande af nådiga skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjena till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, understält den väckta frågan Kongl. Maj:ts pröfning, dervid styrelsen tillika öfverlemnadt instrumentet öfver berörda arrendeuppskattning jemte yttrande i ärendet af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet äfvensom en af förste landmätaren A. W. Lodén öfver de till nämnda arrendelott hörande inegor år 1897 upprättad karta med beskrifning samt vederbörande skogstjenstemans yttrande angående skogen å arrendelotten.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande till kronohemmanet Askö n:o 1 hörande lägenheter, Tjusholmen och Bergholm, finge hvar för sig afsöndras från stamhemmanet samt, i enlighet med föreskrifterna i 8:de momentet af ofvanberörda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, utbjudas till försäljning för de åsatta saluvärdena och med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1901;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen Regenten bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Sven Köhler.
